

Tek.

Biblioteca Universitatii de

empl.

A.L.U.I.

Oradi Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANO főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hiriapiróda
Szerkesztőség: Károly Ferenc (Szilágyi Derső)-utca 6

A sajtótörvény

amely már legközelebb a parlament elé kerül, bizonyára heves vitákat fog előidézni. A fővárosi nagy lapok már is teljes erővel vonulnak fel a tervezet ellen, amelyet alkotmányjogi szempontból knogásolnak. Az alkotmánytörvény ugyanis civileg a legteljesebb sajtószabadság álláspontjára helyezkedik. Már pedig a börtönbüntetéseknek az a tömege, amely a törvényjavaslatot inkább büntetőtörvénykönyv köntösébe öltözteti, bizony, nem nagyon egyeztethető össze a sajtószabadság alkotmányos deklarációjával.

A sajtótörvény javaslata ebben a formában nem más, mint büntetőkodeks az újságírók ellen. És pedig meglehetősen szigorú, egyáltalában nem szentimentális. Az újságíró napi lázas munkájában, meg na a legjobb szándék vezérli is, bizony nagyon sokszor beleütközik a paragrafusok hínárjaiba. És éppen ez az, ami a közérdek és az állam konszolidációja szempontjából aggályossá teszi a javaslatot. Mert a sajtóparaziták elleni irtó háborúban a kormány maga mellett találja a tisztességes újságírók egész táborát, elvi és nemzeti különbség nélkül.

Kétségtelen, hogy Romániában az utóbbi esztendőben nagyon megszorodott azoknak a gyanús elemeknek a száma, akik visszaélnek a sajtó nyilvánosságában rejlő hatalommal. Kétségtelen, hogy számos olyan lapocskát élkösködik, amelynek egyetlen egzisztenciája a rágalmozás és a zsarolás. Ezeknek el kell pusztulnia a föld színéről.

De nagyon vigyázni kell a határokat megvonásával, a disztinkcióval. Amikor a javaslat a közhivatalnokkal szemben a valódiság bizonyítását majdnem kizárja, véleményünk szerint a kritika jogát korlátozza és ezzel nem jó szolgálatot tesz a közérdeknek. Igenis, nekünk olyan hivatalnoki karra van szükségünk, amely nem keres törvényes oltalmat a nyilvánosság előtt, hanem bátran, emelt fővel néz elébe minden vádnak. Éppen a mai körülmények között nagy szükség van a legteljesebb szólás- és szabadságra, ha csak az nem direkt sérti az állam legfelsőbb érdekeit.

A közérkölcösk megjavítása céljából, ha már minden tisztviselőjéről megfelelőleg gondoskodott az állam, egyenesen segítségül kell hívni a sajtót, mert csak így lehet egészséges purifikáló munkát végezni.

A sajtó hivatását pedig akkor tölti be, ha részt vállal a konszolidáció nagy munkájában. Nem szabad tehát megkötölnie a kezét, megbénítani akaraterjét mindaddig, amíg ennek a feladatnak szenteli magát.

Érdekes változások a középiskolai tanterven

Több filozófia — több torna

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Petrovici közoktatásügyi miniszter a napokban magához kérte a sajtó képviselőit, akiknek nyilatkozatot adott különböző iskolai kérdésekről.

Elmondotta a miniszter, hogy egy hónapon belül el fog készülni a középiskolai oktatás reformjáról szóló törvénytervezete amelyből a következő momentumokat emelte ki a miniszter:

a hittan az I. osztálytól a VII.-ig bezárólag szerepel a tanrendben;

filozófiai órák lesznek az V., VI., és VII. osztályban. És pe-

dig: az V.-ben lélektan, a VI.-ban logika, módszertan és ismeretelmélet, végül a VII. osztályban erkölcstan, szociológia és metafizika. Összesen kilenc filozófiai óra az eddigi hárommal szemben;

a tornatanítás új elvek után fog igazodni, még pedig úgy, hogy magában foglal minden sportot a szó legtagabb értelmében.

Végül elmondotta a miniszter, hogy amerikai bankárok kétmillió lejes kölcsönt ajánlanak kulturális beruházásokra és a kormány valószínűleg megkötöti ezt az ügyletet.

Kegyelmet kaptak az elítélt landaui németek

Párisból jelentik:

Doumergue francia köztársasági elnök rendeletet írt alá, amelyben a landaui haditörvényesen elítélt német vádlottaknak megkegyelmez.

Berlinből táviratozzák:

Quellmot tábornok távirati utasításra még karácsony előestéjén szabadon bocsátotta az elítélt landaui németeket.

Koalíciós szerb-horvát-szlovén kormány alakult Jugoszláviában

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: Az új kormány pénteken éjjel megalakult és nyomban letette az esküt a király kezébe.

A kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök: Uzunovics;
külgügyminiszter: Perics;
közoktatásügyi: Trifunovics;
közegészségügyi: Miletics;
igazságügyi: Szrskics;
kultusz: Vujicsics Milorad;
erdő és bányagügyi, — ideiglenes népjóléti: Szimonovics Milan;
belügy: Maximovics Boja;
törvényegységesítő és ideiglenes földművelésügyi: Jovanovics;
pénzügy: Markovics Bogdan.
Mindezek a miniszterek a radikális párt tagjai.

További miniszterek:

Agrárreformügyi: Radics Pál.
Posta- és táviratügyi: Superina.
Kereskedelem és iparügyi: Ekra-

Közmunkaügyi: Kosutics Agoston.

Mindezek a horvát Radics-pártból valók.

Politikai pártokon kívül áll: Hadzsics tábornok, aki a hadügyi és tengerészeti és Milosavjevics tábornok, aki a közlekedésügyi tárcát vállalta.

Az ideiglenesen betöltött két tárcát (a népjóléti és a földművelésügyi) fenntartják a szlovén néppártnak.

Kommunista összecsküvést fedeztek fel Bulgáriában

— Az Estilap eredeti távirata —

Szófiából jelentik: a bolgár rendőrség Plovdiv környékén kommunista szervezetet leplezett le. Száz egyént letartóztattak. A szervezet rablóbandákkal, valamint külföldi kommunista központokkal állott összeköttetésben.

Meghalt a japán császár

— Az Estilap eredeti távirata —

Tokióból jelentik, hogy a japán császár, akinek halálhíre az utóbbi hetekben többször fölmerült a világsajtóban, szombat délután fél kettőkor meghalt.

Az elhunyt császár 48 éves volt. A trónon fia követi.

Londonból jelentik:

A japán császár halála alkalmából az angol királyi udvar háromhetes gyászt rendelt el. Az egész brit flotta valamenyi hajója félárbóca eresztette zászlóját.

A prágai Slavia kettős veresége Budapesten

FTC—Slavia 2:1 (0:0).

UTE—Slavia 1:0 (0:0).

— Budapesti tudósítónktól —

Karácsony két napján a híres Slavia szerepelt Budapesten. A prágai kiváló együttes mindkét nap vereséget szenvedett. Első nap 0:0-an félidő után az UTE 1:0-ra verte a Slaviát.

Tegnap az FTC-vel mérte össze erejét a cseh csapat. A játék cseh támadással kezdődik, majd a ferencvárosiak kerülnek frontba, de Planicka szépen védi Kahut, Rázso és Fuhrmann lövéseit. Először félidő után a Slavia támadásából két kornert ér el. Szép FTC támadások következnek, de Planicka mesésen ment. A 19-ik percben Puc, az FTC védelmi hibájából a vezető gólt lövi. A 29-ik percben Sztekovics egyenlít. A 38-ik percben Schlus szabadrugását Sándor befejeji.

Egyéb eredmények:

Nemzeti—III. ker. 2:2

Vasas—Újpest 3:1.

Kispest-Budai 33. 3:2.

Ferencváros—Vasas 4:2.

Lisszabon:

Hungária—Benéfico 1:1.

Egy asztaltársaság huszonhét árva

Jazz-band nem volt és estélyi ruhák sem, még kevésbé meztelenség, de egyszerű, tisztalelkű, becsületes emberek egytől-egyig a „Mécses” asztaltársaság tagjai, akik huszonhét árva gyereket, tetőtől-talpig felruháztak a „Kék Macska” külön termében egy hatalmas karácsonya alatt.

A „Mécses”-asztaltársaság hetenként összeül a „Kék Macská”-ban, ártatlan mulatozásra. Jósák Kálmán az elnöke, Deutsch Pál pedig a szíve-lelke a kis társaságnak. Tegnap este is, amikor a gyerekeket felruházták, Jósák Kálmán beszédet intézett az apaságokhoz. Figyelmeztette őket, szeressék egymást, akár magyar, akár román és legyenek hálásak nevelő szüleik iránt.

Egy Szabó Bandi nevű hatéves kisfiú köszönté meg az adományt és verset is mondott.

Ezután Feuerstein Henrik vendéglős megvendégelte a gyerekeket. Majd a társaság bankettje következett, amelyen Deutsch Pál mondott nagyhatású beszédet az emberszeretetről; figyelmeztette társait a jótékonyság további gyakorlására.

Alljon itt a fentiekén kívül az asztaltársaság néhány tagjának neve: Pásztor Gyula, Karácsonyi Mózes, Nagy József, Pásztor József, Öhlmacher Pál, Rácz József, Grünstein Armin.

Karácsony a fogházban

A béke és szeretet ünnepén a társadalom elesettjei számára meghatározott karácsonyi ünnepély folyt le péntek délután a nagyváradi ügyészség fogházában. Mint minden évben, úgy az idén a rabsegélyező egyesület, amelynek dr. Fildán Emil főügyész az elnöke, valamint dr. Sovrea Valér vezető-ügyész, díszes karácsonyiát állított a rabok számára a fogház gyengélkedő szobájában.

Pénteken délután négy órakor folyt le a szép ünnepély. A foglyok összegyűltek a gyengélkedő szobában, ahol a gyilkosság miatt elítélt Stupariu hentes felesége, több uriaszony társaságában, 150 darab kalácsot és kolbászt osztott ki a rabok közt.

Csernák Béla református esperes ötszáz lei pénzegységet adott a rabok ünnepi kosztjának megajátására.

Szombaton és vasárnap ünnepi istentisztelet volt a fogház kápolnájában, amelyet minden felekezet papjai tartottak.

A Dimineata szenzációs hírt közöl arról, hogy Terente, a brailai „láp” fejedelme átutazott az országon.

Emlékeztet, hogy két évvel ezelőtt Terente, a páratlanul vakmerő rablóvezér elhagyta a brailai lápot, ahol a hatóságok hónapokon át keresték. — Hova lett ez a legendás hiru bandita, azt persze senki sem tudta. Legtöbbször azt állították, hogy Bulgáriába szökött, ahol „dobrudzsai menekültnek” adta ki magát, amiért aztán a bolgár hatóságok még támogatták is. Dolgozott egy gyárban és onnan irogatott haza Tulcea megyébe lakó szüleinek. Legutoljára azt írta, hogy eltávozik Bulgáriából és nyugatra költözik. Azóta aztán nem hallottak róla semmit.

Pár nappal ezelőtt a bukarest—zsombolyai gyorsvonaton, amely Jugoszlávia felé tartott, egy másodosztályú fülkében ült egy utas, ki viselkedésével felhívta magára utitársainak a figyelmét. A különös utas 30—32 év körüli férfi volt, erős, keménykötésű, hosszukás arcú, intelligenszemű, széleshomlokú; jól volt öltözve. Került utitársaival minden kapcsolatot és csak kurtán felelt a hozzáintézett kérdésekre. Azt azonban megfigyelték, hogy, bár románul beszélt, valami szlávok akcentus keveredett hangjába. Az egyik állomáson, ahol a vonat tovább állt, a titokzatos utas leszállt, bement a pályaudvari étterembe, kikeresett magának egy elszigetelt helyet és ott ebédelt. Amikor az étkezésével készen volt, egy íróasztalt vett el, azzal írt valamit az asztalterítő szélére és rajzolt is rá egy arcot.

Aztán fizetett, felkelt az asztaltól és tovább utazott.

Később egy pincérnek eszébe jutott, hogy megnézzé: mit írt az asztalra az a különös utas. Legnagyobb meglepetésére a következőket látta az abroszra írva:

— Itt járt Terente! Isten veled ország! Azt hiszem, most is meg fogok menni!

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A rajz pedig nem volt más, mint a különös utas önarcképe.

Természetesen a pincér felfedezése, amiről jelentést tett a rendőrségnek, óriási szenzáció erejével hatott. Az önarcképet összehasonlították Terente-nek azzal a fényképével, amely meg van minden csendőrségen és rendőrségen. Megdöbbenéssel látták, hogy a két kép feltűnően hasonlít egymáshoz.

Nyomban táviratoztak a zsombolyai határrendőrségnek, de az már nem találta a külö-

nös utast a vonaton. Hova tűnt, senki sem tudja. De hogy Terente volt, az több mint valószínű.

Főpróba a Váradi járásbiróságon

A főpróba ezuttal nem valami darab premierjét jelenti. Egy új ruha főpróbájáról van szó, amelynek költségei körül bizonyos differenciák merültek föl a megrendelő és a szabó között. A megrendelő ugyanis úgy találta, hogy a ruha nem jó, amiért nemcsak, hogy nem fizette ki a szabót, hanem még be is pörölte őt — kártérítésért. A pert újabb per követte. A szabó ugyanis, aki persze azon a véleményen volt, hogy a ruha igenis jó, viszontkeresetet adott be a megrendelő ellen, követelve tőle a ruha készítési árát.

Dr. Moldovan Gyula táblabíró, a járásbiróság vezetője úgy oldotta meg a bonyolult kérdést, hogy elrendelte egy szakértő szabó kihallgatását. A szakértő pedig csak úgy mondhatott a ruháról véleményt, ha azt a megrendelő előtte felpróbálja.

Az érdekes főpróbát a napokban tartották meg a járásbiróságon. A felperes diszkrétan félrevonult és felöltöztet az új ruhába. Amikor kész volt, megjelent a bíróság előtt és megmutatta magát:

— Na tessék nézni, hát jó ez a ruha?

A szakértő megnézte előlről, megnézte oldalról és hátulról is, végül kijelentette, hogy a ruhának van ugyan egy kis hibája, ezen azonban könnyen lehet segíteni. Egyébként semmi baja.

Mire a bíróság elutasította a felperes keresetét és helyt adott az alperes viszontkeresetének. — Vagyis a megrendelőnek fizetnie kellett...

Adunk minden vevőnek angró árban finom selyemflor harisnyát 78 leiért, gyermek-pullover 240. Elegáns selyemsálát 142. Női mellényt 200. Gyapju-sweetert 155. Dívatos svéd keztyűt 50 leiért. Trico és kötöttárúk végtelenül olcsók a Hófehérke áruházban a Saspalotában. 3221

Nagy újévi vásár

Mindenmü disztárgyak, márkás üvegek és porcellánok, női retikülök, utazási cikkek, Brenckborg gyermekkocsi kizárólagos lerakat. Mindenféle acélárúk, alpaka-disztárgyak és botok dus választékban 3237

Park-áruház Engel Józsefnél. Mélyen leszállított árak.

Heymann szinkör

Ma

ÁRTATLAN ZSUZSI

Eredeti zenekísérettel és énekbetéttel.

Lillian Harvey,

— Willy Fritsch

Kedvezményes és szabadjegyek csak szerdától kezdve érvényesek

Szerdán lesz a városi tanács közgyűlése

Megírta az Estilap, hogy Tullure György polgármester, a költségvetés jóváhagyása és más aktuális ügyek tárgyalása végett kedden délutánra hívta egybe Nagyvárad város tanácsát.

Miután azonban a tanács néhány tagja a karácsonyi ünnepeket más városban töltötte és keddre nem érkezhettek vissza, a polgármester a közgyűlést szerdán délután 4 órára halasztotta.

Szőrmés mikádók 4500 lei
Téli kabátok 4200 lei
Téli raglánok 3600 lei
Bőr kabátok 4200 lei

2967

MENDEL

FARM-GRUHAZ

Reg. Ferdinand (Rakóczi) ut. 3. sz.

Öngyilkos lett egy részeg lavágó

Szombaton éjjel 12 órakor telefonon jelentették a központi kapitányságnak, hogy a Cele Trei Crisuri (Torna) utca 5. számú ház udvarán egy középkorú férfi holtteste fekszik. A harmadik kerületi kapitányság részéről Jonescu subkomiszár nyomban megjelent a jelzett házban, ahol vérben fagyva, holtan találta Bódán Ferenc 40 éves lavágót. A földön mellette hevert a hosszú, hegyes kés, amely markolatát csupa vér volt. A rendőrtiszt először gyilkosságra gondolt, csak amikor Pop dr. tisztiorvos is kiérkezett, derült ki, hogy a lavágó öngyilkos lett.

A szerencsétlen embert boldogtalan családi élete késztette a legborzalmasabb lépésre. A Dobrogea (Veres Balázs) utca 18. szám alatt lakott Bódán Ferenc és a házastársak között csaknem állandó volt a civakodás. Szombaton délután is hajbakaptak valamit. A veszekedés után Bódán zsebébe rejtette a borotvaéles disznóolókést és nagy dörrel-durrallal eltávozott hazulról. A Cele Trei Crisuri (Torna) utca 5. szám alatti ivóba tért be, ahol néhány deci pálinka elfogyasztása után, kábult fejjel kiment az udvarra és

a hosszú kést markolatig a mellébe dőfte.

Annyi ereje még volt, hogy a kést kihúzza magából, majd eszméletét elvesztve, élettelenül esett össze.

Ugy találtak rá a házbeliek, akik aztán értesítették a rendőrséget.

A boldogtalan ember holttestét a kórház halottas házába szállították.

A JÓSNAL

A szegény Kohn kíváncsiságából elmegy a jósnőhöz, aki megfogja kezét és így szól a tenyeréből olvasva:

— Uram, én itt pénzt látok. Pénzt, pénzt és megint csak pénzt.

— Na, akkor maga egy szerencsés asszony, — mondja Kohn, — mert én a legjobb akaratnál is csak adósságokat látok.

Egyhangu választás a nagyváradai neolog izr. hitközségben

A hivatalos lista győzött

A nagyváradai neolog izraelita hitközség vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, hogy a képviselőtestület tagjait újabb három évre megválassza. Ugyancsak a vasárnapi közgyűlésen töltötték be az elnök tisztét is, akinek mandátuma szintén most járt le.

A tisztújító közgyűlésen Wertheimstein Viktor bankigazgató elnökölt. A szavazatszedő bizottság tagjai voltak dr. Réti Ignácz jegyző, dr. Bárdos Imre, dr. Markovits Henrik, Huszár Adolf Weisz Géza, Markovits József.

A képviselőtestületi tagok megválasztása előtt Wertheimstein Viktor elnök bejelentette, hogy a most megalakult választási bizottság nevében az alapszabályok értelmében újabb három évre

dr. Konrád Bélát, a hitközség eddigi elnökét emun-
ciálja,

miután december 15-ig száz tag aláírásával más ajánlás nem érkezett be.

A nagy lelkesedéssel fogadott bejelentés után közölte az elnök, hogy harmincegy képviselőtestületi tag megválasztása következik. Konstatálta egyben, hogy a választáson egyetlen lista: az állandó választmány fehér színű listája szerepel.

A szavazás reggel 9 órakor lassú tempóban indul és csak a déli órákban nyilvánul meg valamivel élénkebb érdeklődés.

Wertheimstein Viktor elnök délután két órára tüzi ki a zárórát. Azonnal hozzáfogtak a szavazatok összeszámlálásához. A bizottság megállapította, hogy összesen 101 szavazatot adtak le. Rác Ferenc kivételével az összes jelöltek 101 szavazatot kaptak és valamennyit három évre választották meg. Rác Ferenc 98 szavazattal csak két évre lett megválasztva.

A képviselőtestület új tagjai a következők lettek:

Régielk: dr. Adorján Armin, dr. Adorján Emil, Beck Nándor, Boros Jenő, Eichner Sándor, Elek Mór, Erdélyi Jenő, Flegmann

Armin, Grüner Aladár, Horváth Emánuel, Huszár Adolf, dr. Kabos Béla, Kovács Kálmán, László Márton, Lédig Miklós, dr. Meer Samu, Neumann Zsigmond, dr. Popper Akos, dr. Rác Rezső, Rosenzweig Armin, Schönberg Armin, Szalay József, Székely Sándor, Virányi Béla, Waiszlovich Emil.

Ujak: Farkas Jenő (Első Erdélyi Bizt.) dr. Grossmann Samu, Karpf Márton, Müller Hermann, Rác Ferenc, Rózsa József, Schusztik Adolf, Sebők Béla, dr. Zinner Samu.

A NAC és Törekvés a szövetségi választásról

A nagyváradai sportszövetség szerda esti választásának eredménye, őszinte meglepetést keltett sportkörökben. A NAC és a Törekvés vezetősége kellő nyugalommal fogadta a döntést, amely azt jelenti, hogy az a két sportegylet, amely a város sportjának hirt, nevet és diadalokat szerzett, kénytelen magát alávetni a kisegyletek határozatának. Tárnyilagosan bírálva el a kérdést, meg kell viszont állapítanunk, hogy a rendkívüli közgyűlés választásának valami nagy jelentősége nincsen. Az alapszabályok szerint ugyanis a mostan megválasztott vezetőség mandátuma mindössze két hónapig tart. Februárban a szövetség rendes közgyűlést tart és azon fogják a szövetség állandó vezetőségét megválasztani. A téli hónapok alatt nem igen lesz alkalma ennek a szövetségnek határozatokat hoznia.

A választás eredményével kapcsolatosan a NAC és a Törekvés vezetősége az alábbi közös nyilatkozatot tette:

— A választás eredménye előrelátható volt és azt úgy a NAC, mint a Törekvés vezetősége hónapok óta látta, mert föltételezte, hogy a kisegyletek, ha sportban nem is tudnak figyelemreméltó dolgot produkálni, klub, de fölként egyéni érdekeiket annál hathatósabban tudják megvédelmezni.

— Sem a NAC-ot, sem pedig a Törekvést nem érte kudarc, mert míg a sportban (tennisz, football, birkózás, box és az athletika számos más ágában) országokon és határokon túl is elismerést és megbecsülést sikerült kivívniuk, igazán teljesen indifferens, hogy a zöldasztal mellett mit határoznak.

— Bécs, Budapest, Debreczen, Arad, Kolozsvár és a román bajnok Kinizsi legyőzése után nem lényeges, hogy minden lehetőségét kizárták annak, hogy jogainkat megvédelmezhessük.

— Mi teljes nyugalommal várjuk a fejleményeket, mert bírjuk Jacob József prefektus, elnök ur

ígérését, hogy a szövetség tagja csak az lehet, aki föltül tud emelkedni klub és egyéni érdekeken.

— Azt mindenesetre furcsának tartjuk, hogy a Makkabea, amely alig tudja csapatát kiállítani, helyet kaphatott a váradai sport irányításában és annak vezetésében. A NAC és a Törekvés mögött másfélévtizedes múlt áll, amely erőt fog adni a további küzdelmekre.

A nagyváradai sport egyik legmarkánsabb alakja, akinek az ország sportéletének föllendítésében hervadhatatlan érdemei vannak, a választással kapcsolatosan a következőket mondotta:

— A választás eredménye egyenesen lehangoló. Az történt ugyanis, hogy új emberek helyett újból a régi vezetőség került be. Megszégyenítő, hogy Várad két legrégibb együletét, akik legtöbbet áldoztak a város sportjának fölvirágztatásáért, elűzték legelembibb joguktól. Mindenesetre vigasztaló momentum, hogy a téli választást hamarosan követni fogja a tavaszi, amelyen korrigálni lehet a súlyos hibát.

Jannudr

B

BEETHOVEN-EST

florizel von Renter

Hevesi Piroška
közreműködésével

Apolló mozgó

Ma. hétfőn nagy premier

A
burlingtoni ripacsokKitűnő vígjáték 8 felvonásban, a sz. nézők életéből.
A főszerepben Amerika legjobb filmstárja:

Gloria Swanson

Vásznak, damasztárak kész
paplanok beszerezhetők Ungar
és Glück cégnél, Sas-passage.

Semina

Forgó Rózsai
módiat
szalonja

St. Ladislau (Körös) u. 15

Színház

Heti műsor

Kedd este 8 órakor: Párisi kirakat. B. bérlet. Sorozat sz. 73.

Szerda este 8 órakor: Párisi kirakat. C. bérlet. Sorozat sz. 74.

Csütörtök este 8 órakor: Hoffmann meséi, opera. K. Baranyai Jolán és Róna Dezső vendégfelléptével. A bérlet. Sorozat sz. 75.

Péntek este 8 órakor: Hoffmann meséi, opera. K. Baranyai Jolán és Róna Dezső vendégfelléptével. B. bérlet. Sorozat szám 76.

Péntek éjjel 11 órakor: Sylvesteri kabaré (tréfák, kuplék, Mágna Miska fordított szereposztásban.) Bérletszűnetben. Sorozat 77.

Szombat délután fél 4-kor: Nosztyi fiú esete Tóth Marival. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat 1.

Szombat este: Jászay emléktünet. (Prológ, emlékbeszéd.) Bánk-Bán. Bérletszűnetben. Sorozat 2.

Vasárnap délután fél 3-kor: Muzsikás Ferkó, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 3.

Vasárnap délután fél 4-kor: Sylvesteri kabaré. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 4.

Vasárnap este fél 9 órakor: Alexandra, Zöldhelyi Anna vendégfelléptével. Sorozat szám 5.

— Párisi kirakat. A szombat este nagy sikerrel bemutatott Párisi kirakat ma, hétfőn, holnap kedden és holnapután szerdán este még műsoron marad.

— Hoffmann meséi. A hét eddikes műsorából jelentősen emelkedik ki a csütörtök és pénteken este színrekerülő Hoffmann meséi. Offenbachnak ez az elévülhetetlen szépségű, operai magaslalon mozgó dalműve. A Hoffmann meséi hármass női szerepét K. Baranyai Jolán, mint vendég fogja énekelni. A kiváló művésznőnek ez a nagyszerű alakítása már ismert közönségünk előtt és az operakedvelő nagyközönség örömmel fogja őt viszontlátni színpadunkon. A Lindorf-Crespel-csodadoktor hármass szerepében Róna Dezső volt aradi direktor, a kiváló bariton énekes fog vendégszerepeltetni. A címszerepet Öcskay Mihály énekl, aki nagy ambícióval készül ezen első ideai nagyobb szerepére. A mű zenei részét Wissmüller Mihály karnagy tanítja be.

— Sylvesteri kabaré a színházban. Péntek este 11 órai kezdettel rendkívül változatos és szellemes műsoru Sylvesteri estély lesz a színházban. A műsor egyik érdekese része lesz a Mágna Miska első felvonásának parodisztikus bemutatása olyképpen, hogy a férfi szerepeket nők, a nőket pedig férfiak játsszák. Műsoron fog még szerepelni a 72-es órház című pompás kis darab, ezenkívül több vig magánszám.

Üzletelhelyezés miatt

ddsan felszerelt cipőraktárunkat

ujévi ünnepekre mélyen

leszállított árban kiadjuk

CIPÉSZEK SZÖVETKEZETE

Strada Mosoiu (Kert-utca) 4.

A HÉT PÚPOS TORNYYA

KALANDOS REGÉNY

Írta: JESUS DE ARAGON

Spanyolból fordította: BALOGH BARNA

(6)

Katafalk ur különös írása.

Szegény Baziliust agyláz gyötörte egész éjjel. Sabatino doktor nagyon gondosan ápolta s vele együtt eljött mindig vagy husz púpos, akiket a babonás fiatalember betegsége napi feketekávéjuktól fosztott meg.

Bost már jobban érzi magát; evett is egy keveset, mivel azonban nem tud aludni, azzal tölti idejét, hogy szivarozik s különös kalandjára gondol.

— Viziókat láttam volna? De ha Robnson doktor maga kísértet is, a bankjegyek, amiket nyerettem velem, varázslatos valóság. S éppen ez zavarja meg a fejemet. Semmi kétség, én akkor éjjel Katafalk úrral beszéltem személyesen... vagy a szellemével. Bah! Az, hogy a halottak visszajárnak, ostobaság! Intelligens ember nem hihet ilyen tüneményekben. De mégis, itt valami rejtélynek kell lenni... — A szoba sarkából e pillanatban gyöngye nesz hallatszott, mint ha valaki meztláb járna a szőnyegen. Lent az utcán az erkély alatt, keservesen vonított egy kutya.

Bazilius nyugtalanul rezzent össze.

— Megesküdném rá, hogy úgy hallottam, mintha... De hiszen senki sincs a házban. Talán ez a nyomorult láz kezd újra gyötörni? Hé! Ki zörög ott a papírjaim között?! Ugy látszik, már tényleg félrebeszélek!

Ágya előtt nagy tükör áll... Baziliust valami titokzatos erő arra kényszeríti, hogy sárgás lapjára emelje tekintetét. Lassankét, de szemmeláthatóan foszforeszkáló pára homályosítja el az üveglapot. A szobában égő villanylámpa mind gyengébben csillog, míg egy-

szerre teljesen kialszik s a láskást csupán az esti szürkület, meg két pislákoló lámpa fénye tölti be.

Baziliusnak hátgerincén különös borzongás fut végig. Az egész szoba valami finoman szállongó, ezüstcsillogásu porral van tele. A tükör közepén ragyogó szentjánosbogaraként, két aranyszínű pont tűndököl; a foszforeszkáló ködpára hullámszik, összehúzódik, újra kitágul, majd egyszerre emberi alakot ölt. Hirtelen Katafalk úr tragikomikus alakja jelenik meg az üveg közepén; az első percben mozdulatlan s a tükör türcsa, kopott olajfestménynek látszik; de azután kinyújtja rubingyűrűs kezét s barátságosan köszönti Baziliust.

A legfurcsább, hogy Bazilius nem érez félelmet s szémeit, mintha álom s ébrenlét közötti állapotban lenne, valami enyhe mágneses erő simogatja.

Robnson dr kísértete mosolyogva az íróasztal felé halad, néhány iv papírt, meg ceruzát vesz fel s átnyújtja Baziliusnak, akinek nagyon remeg a jobbkeze. Az az érzése, mintha köd borítaná el testét, amely súlyából mindjobban veszít. Nem sokára elveszti az eszméletét s mély kábultságba esik.

Fényes nappal van már, amikor fölébred. A földön szétszórt papírlapok fekszenek, melyek nagy, ideges betűkkel vannak teleírva. Bazilius lázas gyorsasággal kapkodja fel őket s olvasni kezdi azt, amit különös álma alatt írt.

Katafalk úr sirontóli h iradása a következőképen szólott:

„Bocsásd meg azokat a heves izgalmakat, amelyeket miattam szenvedsz, de téged választottalak ki arra a nagy vállalkozásra: hogy halálom

rejtélyét felderítsd. Huszadikán, három óra öt perckor gyilkoltak meg. Három óra öt perc!” Jegyezd meg jól magadnak e szerencsétlen órát.

Mióta szellemem megszábadult az anyagtól, állandóan melletted jártam, csak számmodra voltam látható, mert te oly képességgel vagy megáldva, hogy a tulvilági lényeket megláthatod. Medium vagy, hiperezstéziásan érzékeny, aki a fluidum-behatásokra is reagál. Már sokszor megesett veled, hogy olyan embereknek köszöntél az utcán, akiket te láttál egyedül; társaid pedig kinevettek, valahányszor a levegőnek emelkedte a kalapodat. Nem mindenkinek sajátja e különleges, csodás adomány: hogy megláthassa a világűr vándorait.

(Folytatjuk).

Mie őli ágygarnitúrát, hencsertakarót, szőnyeget vásárolna, érdeklődjön LEITNER MARTON rt.-nál

SZÜICS

és szőrmeárul

jutányosan szerezhethi be

Leichnernél

Str. Ciorogariu (volt Uri-utca) 4.

Fredeti angol férfi kabátzó-
velek Ungar és Glück cégnél,
Sas-passage

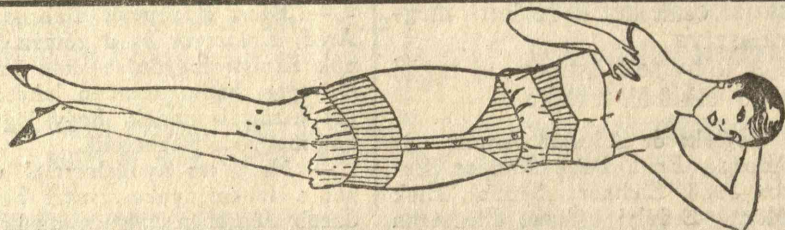
MOZI

— A Dorian-Filmszínházban ma, hétfőn utoljára látható a „Nem akarok nőket látni” című frappáns szalon vigjáték, melyet Cecil B. de Mille rendezett és amelynek a főszerepét Raymond Griffith, a legelegánsabb amerikai filmszínész alakítja. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Holnap, kedden kerül bemutatásra a „Főherceg házasodik” című 8 felvonásos látványos bécsi operett sláger, amelynek a főszerepét Oscar Marion, Liane Haid és Ellen Kürty alakítják.

— Glória Swanson film az Apollóban. A Fanamet világ-cég egyik legkitűnőbb filmstarja játsza az Apolló mozgó legújabb slágerfilmjének, a „Burlingtoni ripacsok”-nak főszerepét, amely tárgyát a színészléteből merítve, 8 felvonáson át kacagtatja meg közönségét. Glória Swanson egy mindenkép egyéniségéhez és művészi nagyságához mért kitűnő szerephez jutott ebben a mindvégig remek filmben.

Heuman szinkör

Hétfő: Ártatlan Zsuzsi. Sláger-sorozat 4.

3225 Tauter tanár által elismert
has- és csipő-fűzők
combinék
csak **Rosenzweig Róza**-nál
kapható, Bul. Reg. Ferd. 2, Str. Cosbuc (Szalai-di-utca) 9. Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek. Mieder-anyag, kézimunka-anyag, kelim, gobelin. Harisnya és csipke nagy raktár
Visszamaradi modellek fél árban

Karikagyűrűk

és minden más ékszerek nagy választékban, olcsó árban kaphatók

Utánál

Nic. Iorga 8. (Zöldfa)-u.

Krausz Dávid

Mostanában sűrűn kell gyászot öltenie szegény ittmartt töredék magyarságnak. Derék, erős embereink mennek el az idők örökkevalóságába, régi hűséges váradiak, akik vallásos erejű boldog önfeláldozással segítettek pompás európai várost csinálni kedves kis fatorsnyos vidéki térszéből. Most is rántórt a kietlen siri lehellet és Nagyvárad arculatáról lefoszlott egy karakterisztikus vonás, egy finom, derűs fintor, amely ezer apró nűansz közt szervesen hozzátartozott a város régi fizionómiájához.

Krausz Dávid meghalt.

Nem volt ünnepelet közéleti nagyság, csak ezért nem volt, mert a szereplést nem kereste, nem viselt címeket és kitüntetések, bár tehetsége és energiája, egészséges optimizmusa és nem utolsó sorban anyagi függetlensége a társadalom magas pozícióba emelhetné volna. — Krausz Dávid a várad patricius nem vágyott a tömegek tapsára, megmaradt 84 esztendő korára is közembernek, de gazdag empiriájával, kitűnő közgazdasági tudásával és ösztönével tanácsadója volt a közéleti vezéreknek. Élete tulajdonképpen a bankok igazgatói szobáiban telt el, a bank atmoszféra volt az eleme. Nagy vagyonával résztvevett a pénzpiac sok hatalmas vállalkozásában s a városi vasút alapítása körül is fontos szerepe volt, főképp a pénzügyi megoldás tekintetében. Krausz Dávid igazi tekintély volt tőzsdei és pénzügyekben, nem pózoló sarlatán, de tudományosan képzett, pozitív szakember. Előkelő kereskedelmi tanulmányokat végzett külföldi iskolákban s a nyolcvanas években már kész fiandierként toppant haza.

Mint természete és nevelése szerint minden nagyvárad ember, ő is lelkesen vett részt a társadalmi akciókban, a polgárság nemzeti megmozdulásaiban. De nem sokat szerepelt és azontul, hogy jó magyarságáról tettekkel tett hitet, nem igen politizált; ami ideje a bankbeli teendőkhöz maradt, azt szerte kedves, feszten társaságokban töltötte. És ha Krausz Dávidet a pénzembert nem nagyon rajongtak, annál népszerűbb volt a kávéházi asztaloknál, a kaszinóban vagy a Kányavárban. Igaz amit mondanak, nem abban találta az örömet, hogy vagyonát megossza a szegényekkel, de viszont jól tudta, hogy az életben leginkább frázisokba botlunk. Éles esze és éles szeme volt és bölcsen tudta, hogy az emberek általában nem szeretnek segíteni, de szeretik, ha rájuk szorútnak s mivel eredetileg nem volt olvadékony filantrop lélek, sokszor árulta el gondolkodását: mért legyen jobb a többinél?

Minden tekintetben érdekes ember volt a nyugtalan, izgékony, filigrán kedves kis öreg ur, aki páholyból nézte patriárkai éveivel ezt a szörnyű amerikai izü rüsh-t és a világnézetek zajos páviadalát. Nagyon érdekelte minden, de intellektusára jellemző, hogy a mai élet legelőkelőbb szemléleti tornája: a finom guny kritikává vált nála. Minden új megnyilvánulást iróniával fogadott. A mai, biológiaiag terhelt, gyenge, effeminált ember csodálkozva nézi a jófogu, nyugod-

tan emésztő, acélidegzettü öreget. És Krausz Dávid fragilis alkata szívós, remek fizikum hēja volt, nyolcvan éves koráig alig betegeskedett. Ta an optimizmusa is támogatta egészségének fentartásában, örök jókedve, amely késő öregségében is felderítette társaságát és környezetét. Pár év óta alig észrevehető nyomokat vésett rajta a kor és valahogy az alkonyat szelidsége szállta meg. Régi csipőssége kissé felengedett. De szeretetreméltó szellemessége friss volt mint régen és élete végéig esztéta gyönyörűséggel élvezte a jó tréfát vagy a csínyet.

A Royal előtt cigarettapapírral ragasztotta minap a szivarját, keservesen bajlódott vele.

— Ugyan igazgató ur — szólította meg egy fiatal banktisztviselő — tessék már egy jobb szivarra gyujtani.

Dávid bácsi apró sörétszeme megvillant:

— Kedves barátom, először is ne mondja nekem igazgató ur, mert ha ma valahol hangosan mondja: igazgató ur, egyszerre tíz ember fordul meg. Ez egy. Másodszor pedig ne mondja, hogy jobb szivarra gyujtsak. Most jobb szivar nincs, csak jó szivar van.

Legendás tréfái a régi emberek körében frissen élnek. Ki ne hallotta volna hogyan leckéztette meg a kitért orvost? Pestre uazott s egy kupéba került Keszthelyi Zoltánnal és a fiatal orvossal, aki abban az időben tért át a zsidó vallásról a szentegyház kebelébe. Utközben kegyetlen zápor verte a gabonátáblákat. A doktor nem győzött sopánkodni:

— Irgalmas Jézusom mi lesz itt a természet?

— Jézus Máriám elpusztul itt a buza egy szálig!

David urban kezdett szétmenni az epe. Dühöngött magában. Mít ájtatoskodik ez a zsidó itt a keresztény ur előtt? Térültfordult és kinyitotta a kis táskáját. Előszedte az utravalót és szíves szavakkal kínálta utitársát:

— Parancsoljon főjegyző ur, méltóztassék ebből libatepertőből, ezt a csirke combot.

Aztán az orvoshoz fordult, aki éppen ijedten csapta össze a kezét:

— Jézus atyám a jég!

— Doktorkám parancsoljon.

A doktorkám világért sem akart parancsolni. Krausz ur végre nem bírta tovább:

— No doktorkám ezt a pogácsát. Finom. Tudja hol ettem ilyet? A maga szüdjén kedvesem...

Híres eset volt Dávid bátyánk párbaa még pedig a legjobb barátjával: Farkas Izidorral. Rég volt. Ezelőtt jó harmincöt esztendeje. Olyan örült dühvel támadtak a karddal egymásnak, hogy a segédek az asztal alá menekültek. Krausz ur akkor az asztal tetejére ugrott s onnan hadonászott kiabálva:

— Duell? Duell kell neked? Leapritalak összes segédeiddel!... Kell pardon? Kell pardon, vagy nem kell pardon?

Persze kellett a pardon.

A Kányavárba pesti vendégek jöttek.

Dávid bácsinak Mezey Mihály mutatta be őket: egy sebészt és egy ügyvédet.

— Szóval kollegák? — bologatott mosolygva az öreg ur.

— Dehogya is: egyik ügyvéd, a másik sebész — magyarázta Mezey.

— Na igen, mondom, hogy kollegák: mindketten embernyuzók.

Szegény kedves öreg. Rövid ideig volt beteg. Még pár napja üdén és jókedvűen üldögélt a kávéházban, fiatal barátjával Korda Sándorral, akit nagyon szeretett. Epikureus élvezettel szivarozott, a szivar volt már legfőbb öröme. Bizonyos, hogy a halálra nem gondolt, szeretett élni. És jött orvul a támadó: Krausz Dávid is eltűnt his a kájával az emberek közül. Így indulnak el egymásután...

Párisi kirakat

Busquéet, Henri Falk és Joseph Szulz operettje

Modern mesejátéknak jelzi a szinlap Jaques Bousquéet, Henri Falk és Szulz operettjét, amelyről már a prolog elmondja, hogy más, mint a többi. Más is, de hangban és hangulatban szoros rokonságot tart fent a Cserberével és a Hármacskánál. A mi természetes is, mert hiszen egy törő szakadt mind a három: Szulz szálláscsinálója a középeurópai szinpadokon, az operett új formájának. A bécsi operett sematikusan ragaszkodik a négy főszereplőhöz: a primadonna és a bonviván kiáradó szerelme dominál s párhuzamosan válik boldog pár a társaságokból, ebből a dárék, jó, de egy kicsit hülye naráncsméből és a szubrettkisasszonyból, aki inkább a lábaival enekel.

A bécsi operett elhamvadt témaköréből már semmi új sem telik. Meséje fád, humora erőszakolt s a zeneanyag legtöbbször ismerős. A bécsi operett, érte alatta a budapesti születésűeket is, éppen ezért alig tud tuljutni azokon a határvonatokon, amelyek belől erős nyomot hagyott a german szelleme s a gasenhauer lírája. A latin országok közönsége nem szereti, nem bírja, degen tőle az az érzélgősség, amely átlátszóan gyökértelen és neveltségességig komolytalan.

A Párisi kirakat utmutató és iskola operett, hogyan lehet bájos semmiségekből egy üde, sokszínű, tetszetősen és könnyedén pikáns darabot összetűzdeimi.

Akár valami újva kreátor néhány elébevevett anyagból a pompás estélyi ruhát. És közben a Párisi kirakat félig versben van megírva s a magyar fordítás megtartja, sőt, úgy érezni, tőlelétesíti a csengő sorok szépségeit, amelyeknek mindegyik verslába olyan ruganyos, mintha a szellem laucuk-sarkain járna. A termékeny Harsányi Zolt és Zagon István érdeme ez, akik halkan és előkelően rendezik át a Párisi kirakat sokban a maguk próbáit izlése szerint. De a muzsika nem kevésbé érdemes munka.

Az előadás, mely Gróf László rendezői képességeit dicséri, első sorban s feltétlenül a legjobb, amit az idén a nagyvárad színház ezidegi produkált. Olyan kedv szakadt ki a közönségből s olyan tömör vastapsokat kaptak a szereplők amilyenhez fogható már sajnálatosan régen nem volt tapasztalható a színházban. Győzelmesen aratott diadált Zahler Erzsi, aki úgy érezzük, ezuttal nyitott kapukon masírozott be végre a közönség szívébe s vele együtt egyik legértékesebb sikerét könyvelheti el Simon Évi, aki a szemünk előtt nőtt kész és kivételesen tehetséges színésznővé.

Gál Piri az egyik barba alakítójaként volt szinpatikusán jó s kedvesen azok maradtak mindvégig Petrőczy Alice és Szendrőy Józsa is. A férfiak között Horváth László mutatkozott briliánsan kitűnőnek és végtelenül sokat nevetett a publikum Bányász pompás figuráján s Gróf László öreg márkiján is. A kirakati alakok között tökéletesen harmonizált Tompos József bárója, aki boj lett aztán az Ur akaratából. Természetes, egészséges alakítás volt a Stoll Béláé és Kornai Sándoré.

(bl.)

Dorian Filmsínház

Ma, hétfőn utoljára
5, 7 és 9 órákor

Nem akarok nőket látni

Frappáns vígjáték
Rendezte Cecil B. de Mille.
A főszerepben Raymond Griffith
Előzőleg 2 felv. vígjáték

Holnap, kedden először
bécsi operett-sláger

A főherceg házasodik

Házasodás 8 felvonáson keresztül
A főszerepben
Oscar Marion, Liane Haid
és Ellen Kürty.

Kofák egymás között:

— Mondja Facákné, maga hogy méri a liba kilóját?
— Kilencven dekájával.

x Hencserek részletre Mansbergernél, Bul. Reg. Ferdinand 17.

Egyszerre temették egy öreg házaspárt

Londonból jelentik: Az angol szociálisták egyik vezető embere, Ernest Beliort Bax, aki a Socialist League megalapításában is tevékeny részt vett, néhány nappal ezelőtt hirtelen meghalt hetvenkét esztendő korában. Feleségét annyira megrendítette a csapás, hogy súlyosan megbetegedett és rövid szenvedés után ő is meghalt szívbénulás következtében. Nagyon sokan ismerték Londonban az öreg házaspárt, mely minden este ott teázott a National Liberal Club erkélyén. Életükben elvalhatatlanok voltak egymástól és halálukban is együtt mentek az ismeretlen hazába. Egyszerre temették el őket, közös sírjukba.

Lihegve ront be Móricka egy papirkereskedésbe és már az ajtóban el kezd kiabálni:

— Kérem, szolgáljanak ki engem, mert nagyon sürgős!

— Mit akarsz fiacskám vásárolni?

— Egészségügyi papírt!

Menyasszonyi telengyékhez Schroll gyártmányu chiffonok, vásznak, gyári lerakata LEITNER MÁRTON Rt.-nél

Megérkeztek

Wirth Lauberger Hoffman

Zongorák

amelyeket a lei javu-
lása folytán hallatlan
olcsón árúsnak jót-
állással részletre is

STERNBERG

Bu. ev. Reg. Ferdinand 14.

2686

Ujévi ajándéknak flanel-bar-
chend, szövet maradványok
nagyon olcsón LEITNER MÁRTON Rt.-nél

Ujévi

3015

ajándékokat
nagyon olcsón vá-
sárolhat, javíthat
és alakíthat izlé-
ses kivitelben

Képes Dezső

írás-, ékszerész- és látszerész
Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 6.

Legfinomabb német angol gyártmányu
linoleumok sima és min-
tis raklára érkezett Leitner Márton.

TELEFON

9-95

Elsőrendű száraz cser- és
bükhasábfát aprítva is leg-
olcsóbban azonnal házhoz
szállít

Tűzifaárusító
és faaprító vállalat

Str. Astra (Ghillányi utca) 10

Női kabátok

legolcsóbban

Wéber, Modél-Áruház
Vlahuta (Szent János)-utca 6. sz.

HYGIEA

orvosi
műszertár

Saját készítményű sérv-
és haskötők, művégta-
tagok stb. Gummiha-
risnyák és betegápolási
cikkék

Leitner Lajos

Nicolae Iorga 13. sz.

Mi újság?

• **ZSOLT BÉLA NAGYVÁRA-
DON.** Zsolt Béla, a nagynevű
magyar író, az Estilap egykori
munkatársa, a karácsonyi ünnepe-
ket régi barátai körében Nagyvá-
radon tölti. Zsoltot mindig megkü-
lönbözöttetett szeretet fogadta, ha
látogatába jött, ezuttal azonban
különösen szíves, forró ünneplés-
sel vették körül és ez az ünnep-
lés nagyszerű sikerének szolgált most,
amelyet új regényével aratott. A
Házassággal végződik című re-
gény, amelyre visszatérünk, a ma-
gyar könyvpiac messze világító,
ritka eseménye. A könyv német
fordításban legközelebb Berlinben
is megjelenik.

• **Arany-matiné.** Nagyon jól
sikerült Arany-matinét tartott
egy kis művészársaság vasár-
nap délelőtt a Kath. Körben.
Baranyay Jolán operaénekes-
nő, a tehetséges Maróth Annie,
Mandel Ilonka zongoraművész-
nő és Perédy György hírlapíró
szerepeltek az Arany-matinén,
mindannyian lebilincselve szá-
maikkal a nagyszámú halgató-
ság figyelmét.

• **Háziestély az U-ságíró Klub-
ban.** Tegnap háziestély volt az U-
ságíró Klubban, természetesen
nagyszámú s előkelő publikum
előtt. A műsor keretében különö-
sen nagy sikerrel illette Maróth
Annie, akiben egy új szavató te-
hetség tűnt fel. Nagyon szépen
énekelte Czeglédy Emmy, aki-
nek különben már népszerű van
ezen a téren Nagyváradon. Pász-
tor Bozso gyönyörű hegedűjáté-
kával magával ragadta hallgatóit.
Kovácsné Szűcs Irén cselednőit
ugyancsak megneveztették a hall-
gatókat. Külön meglepetés szá-
mba ment Zöldhevi Anna fellépése,
aki magyar dalokkal szerepelt, a
leghangosabb sikert aratta. A ki-
sérteket három átvett kezű zong-
oraművész látta el Weisz Res-
kó, dr. Wechsler Ivánné és Patz-
kó Elemér. A tánc kezdete előtt
Jolanda Dragos és Peter de
Sartors mutattak be egy tangó
fantáziát.

• **Halálozás.** Horváth Fe-
renc, az Emilia malom volt fő-
gépésze elhunyt. Temetése fi-
ló 28-án d. u. 3 órakor lesz az
Emilia-malmi gyászházból. —
„Kegyelet.”

• **A „Familia” legfrissebb szá-
ma** változatos tartalommal jelent
meg. Bota György tankönyvek tö-
igazgató írta a vezető cikket „De-
cember elseje” címen, a gyulafe-
hérvári nagygyűlés jelentőségét
méltatva. Cezar Petrescu, a neves
író bájos novellával szerepel. Nes
Teodor, a Gojdu-liceum kiváló
igazgatója az erkölcsről értekezik.
Isac Emil, D. Psatra, Constantin
Dobos, Voibura-Poiana, G. Talaz,
Constantin Goran, J. U. Soricue,
Joan Samarineanu, George Bota,
George A. Petre és Iustin Ilescu
versekkel, számosan mások rovel-
lakkal szerepelnek. Tulbure pol-
gármester kedves népmesét mond
el művészi formában, M. Samari-
neanu pedig Cos'a Vlahia című
verses drámájának egy töredékét
közli. — A művészi ízléssel kiál-
lított folyóirat kiadóhivatala a Tace
Jonescu (Körös) utca 42. szám
alatt van; kapható számonként is,
tiz lejért.

• **A gyümölcsfák téli gondozá-
sáról és téli permetezéséről** ír a
Növényvédelem karácsonyi szá-
ma. Cikkeket közöl a gyümölcs-
fák koronaképzéséről, az ürge ir-
tásáról, a mesterséges fészekod-
vakról, a kerítés készítéséről, a
cserepes növények átültetéséről, a
szőlő klorozisáról. Ismerteti, hogy
mennyit terem és mit jövedelmez
a gyümölcsös, megmutatja a Crys-
anthemum tenyésztésére, a kerti
ágyások kímérésére a komposzt-
föld készítésére, a nedves talajok
lecsapolására, tervekben és ké-
pekben bemutatja a modern ker-
tet, stb., stb. A dusan illusztrált,
izléses kivitelű szaklapból a ki-
adóhivatal (Budapest, VII. Rákó-
czi-ut 51. IV. 5. sz.) kívánatra
díjtalanul küld mutatványszámot.

Nem a mozivásznzon, de a va-
lóságban lép föl

Harold Lloyd, Pola Negri és
Conrad Veidt az Apollóban

Szilveszter éjjelén

Hires mozi-stárok parodiái
Cow-boy és indiánélet

Ezenkívül 12 kacagató szám
és két szindarab

Ejtelkor sorsolás

Szilveszteri malac, pezsgő, bor

A Szilvesztert mindenki
az Apolló-moziban tartja.

• **Orvosi hír.** Dr. Barta
fogorvos külföldről hazaérkez-
ve, január 1-én újra megkezd
rendeléseit Bulv. Reg. Ferdi-
nánd 2. sz. alatt. (Bejárat a
színház felőli oldalon.) Telje-
sen ujonnan berendezett rende-
lőjét felszerelte a modern fogá-
szat összes gépeivel és műsze-
reivel. Gyökcsucs resectio,
Röntgen és hőlégkezelés stb.
Hívatalnokoknak és munká-
soknak rendelés a munkaidőn
tul is.

• **Eljegyzés.** Tátray Erzsébet
és Szenszky Antal Oradea, je-
gyesek.

x **Bolgár fekereskedő telefon-
ja** 850 lakása Vámház-u. 51.

x **Thea von Harbou Met-
ropolis, érdekesítő, szenzá-
ciós német regény, ára 300 L.**
Kapható a Hegedüs Hírlap-
irodában.

KENÉZ

angol nyelvű

Felelő gőzom an-
gol szövegei me-
leszállított árban
Utolsó divat sze-
nti kintő munka.
Eo. Ciorogariu (völi
Ur.)-utca 29. szám
Premontrei gimná-
ziummal szemben.

3013

Legérdekesebb újévi ajándék

Melodion beszélőgép, zongora v. pianino

amelyek a legfinomabb kivitelben
és olcsó árak mellett beszerezhetők

Triska I. cégnél Cluj-Kolozsvár
Str. Săuna 14. Tel. 4-19

ÚJ KÖNYVEK

OSSENDOVSKY:

Véres napok, cári rabok.

Ossendovszky e legújabb
könyve a világon mindenütt ép
olyan feltűnést keltett, mint a
hírneves szerző előbbi művei.
E könyve szintén Orosz-Azsia
fantasztikus világában játszód-
dik le és a forradalmi dolgok-
kal foglalkozik, de ezuttal nem
jelenről, hanem a közelmúltból
van szó, amely úgy tekintendő,
mint a mai dolgok előzménye.
Az orosz-japán háború és az
utána kitört orosz forradalom-
ról van szó, ezen új könyvben,
ezeket a szerző személyesen
élte át s a forradalom leverése
után, őt is 18 hónapig váro-
ságra ítélték. Tetőpontja a
könyvnek a szibériai fogság-
ban töltött idő leírása, ebben
megragadó képet kap az ember
a cári rabok életéről, szenved-
éséről, arról az egész fantaszt-
ikus életről, mely a távoli Szi-
beria börtöneiben lefolyt. Az
új Ossendovszky könyv ugyan-
azon finom ízlésű kiállításban
készült, mint előbb megjelent
és rendkívüli sikert aratott
művei, az „Állatok, emberek,
istenek” és „Ázsiai titkok,
ázsiai emberek” című regényei.
Ára 425 lei. Kapható min-
den könyvkereskedésben.

Képes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2395 I

sérvkötők, haskötők,

gummi-
harisnyák,
speciális köt-
szerek, női és
férfi övszerek.

• **Villamos bérlok figyel-
mébe!** Minden bérlethez új
fénykép szükséges. Torlódás
elkerülése végett kérjük, hogy
a fényképeket minél előbb be-
hozni sziveskedjenek.

Telefon: 458

Ne kólya-velyéje el holmiját!

Sokk-l jobb árat kap
érte, ha a

Nagyváradi Estilap

apróhirdetéseit között
kiadja eladásra.

Telefon: 458

A Societatea Tramvayelor Oradea S. A. igazgatósága és felügyelő bizottsága mély fájdalommal közli, hogy a társaság egyik alapítója és igazgatóságának kezdetől fogva tevékeny tagja,

KRAUSZ DÁVID

e hó 27-én hajnalban jobblétre szenderült.

Halála súlyos veszteséget jelent számunkra, fájdalommal fogjuk nélkülözni társaságunk vezetésében és irányításában.

Emlékét kegyelettel őrizzuk meg.

Soc. Tramv. Oradea S. A.

Részvétellel telve tudatjuk,

KRAUSZ DÁVID urnak

intézetünk igazgatósági tagjának elhunytát.

A több mint egy félszázadon át kifejtett önzetlen működésével teljes hálánkat kiérdemelte.

Kegyelettel őrizzuk emléket.

Oradea, 1926. december 27.

Egyesült Bank és Takarékpénztár R. T. Igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselőkara.

Alulírottak mélységes fájdalommal tudatják, hogy a legjobb apa, nagypapa, dédapa és rokon

Krausz Dávid

az Egyesült bank és takarékpénztár r. t., a Nagyvárad Vasúti és a Belényesi Vasúti Vasut Rt. igazgatósági tagja, folyó hó 26-án hajnalban, 84 éves korában hosszú, kínos betegségtől meggyőzve csendesen kiszendvedt.

Drága halottunkat folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor kísérik ki az Eminescu (Ezredévi) Emléktér) 14. szám alatti gyászházról a Dorobantilor (Rulikowszky) uti izr. temetőbe.

Aldás és béke porairai

Dr. Wawrek Kálmánné szül. Krausz Irma, Győri Sándor gyermekei.

Géber Antalné sz. Urbán Klári férjével Géber Antallal Urbán Erzsébet

Urbán Judit dr. Urbán Tibor dr. Fleischer György feleségével sz. Havas Rózsiával ifj. Wawrek Kálmán unokái.

Géber Bala Fleischer Tibike dédunokái.

Győri Sándorné szül. Kaufmann Etelke menyecskéje.

Urbán Adolf dr. Wawrek Kálmán vejei.

Megfosztották rangjától a cseh hadsereg volt fővezérét

NEM A KÉMKEDESI VÁD, HANEM A FASISTA MOZGALOM SZITÁSA VOLT A FEGYELMI ELJÁRAS ALAPJA

Prágából jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium fegyelmi osztálya meghozta döntését Gajdának a csehszlovák hadsereg volt vezérkari főnökének ügyében. Az ítélet úgy szól, hogy Gajda elvesztette katonai rangját és nyugdíjellenményeinek 25 százalékát. Gajdára nem mérték ki a legsúlyosabb ítéletet, amely úgy szólna, hogy a lefokozáson kívül elvesztí egész nyugdíját és egyúttal bűnvádi eljárását indítanak ellene. Ez a körülmény, valamint Hlavaceknek és dr. Karliknak a tegnapi zárótárgyaláson történt kihallgatása arra

vall, hogy Gajdát nem annyira a kémkedési vád miatt ítélték el, hanem azért a magatartásáért, amelyet, mint a csehszlovákiai fasisztus vezetője, vezérkari főnöki minőségében játszott, továbbá annak, hogy ebben a szerepében az alkotmányos kormányzat megbuktatására törekedett. Gajda ellen súlyosan esett mérlegbe az a körülmény is, hogy a háborúban hamisan használta a doktori címet és azután is jogosulatlanul adta ki magát mérnöknek. Ezenfelül életrajzi adataiban is hamis adatokat sorolt fel.

Újabb incidens a német megszállott területen

Párisból közlik a Havas-ügynökség következő Mainz-ból keletkezett jelentését, amely szerint hét német polgár — részegen — megtámadott két francia katonát, akik a helyőrségi kápolnában lévő éjjeli miséről jöttek.

Mindkét katona könnyebben megsebesült.

Az újabb incidens a megszállott német területen hallatlan izgalmat keltett.

Az elbocsájtott tisztviselő véres bosszúja

Agyonlőtte a polgármestert

Milánóból jelentik: Az északolaszországi Cremona városka lakosságát tegnap estétől kettős gyilkosság tartja lázas izgalomban. Egy Librina nevű városi tisztviselő agyonlőtte a város közszereletében álló polgármesterét s annak helyettesét.

Librina évek hosszú során át teljesített a városnál tisztviselői szolgálatot. Pontos, lelkiismeretes tisztviselőnek ismerék. E napokban a többi olasz várossal egyidőben, Cremonában is megkezdődött a tisztviselők létszámának apasztása.

Librina neve is az elbocsátandók listájára került.

Tegnap reggel a polgármester már átnyújtotta elbocsátó levelét az azal a megjegyzéssel, hogy sajnos, végkielégítést sem kaphat.

Librina látszólag nyugodtan vette tudomásul elbocsátását és eltávozott a polgármester szobájából. Este azonban a hivatalos órák után ismét megjelent és arra kérte volt főnökét, hogy

hatálytalanítsa az elbocsátó végzést.

Ezt természetesen a polgármester nem tehette meg és kérte az igaztalan viselkedő férfit, hogy távozzon bele a változhatatlanba. A polgármester szelíd szavai azonban hatást nem értek el, Librina egyre izgatottabban lármázott, sőt gorombáskodni is kezdett, erre a polgármester erőlyes hangon kiutasította szobájából. Librina már indult is az ajtó felé, de

hirtelen megfordult, előkapta revolverét és egyetlen lövéssel leterítette a már munkájába mélyedt polgármestert.

A lövés zajára a helyettes pol-

gármester berohant a szobába, erre eldőrdült a második lövés is és

az alpolgármester holtan rogyott össze.

Librina pedig fejvesztett rohánással iramodott végig a városban.

A rendőrség azonnal üldözőbe vette, de eddig még nem sikerült elfognia. A tragikus véget ért polgármesteréket holnap délután temetik el.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 275-

BERLIN	12320	PARIS	2050-
NEW-YORK	51725	PRAGA	153250
LONDON	251025	B. PEST	7245
BECS	7307	MILANO	2330

Svájci uszó nyerte Páris karácsonyi Szajnabajnokságát

Második: Vajda (Budapest)

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Tegnap folyt le a Szajna és a szokásos uszósverseny a város karácsonyi szelégéért, tizenhét nemzet kiküldöttének részvételével. Győztes lett: Z w a h l e n (svájci) 2 perc 44 másodperc alatt, míg a második helyre a magyar Vajda érkezett be. Czibota (magyar) ötödik helyre jutott.

Korcsolyáznak

A nagyváradai sport történelmében a korcsolya nem arrogál magának vezérszerepet. Szépen megbu a futball, a tennisz, a bicikli mögött: a téli sport még nem gyűjtötte egyesületbe azokat, akik szereinek végig siklani a hó tükrösima jégén. Elsősorban hiányzik a hó s ami van az nem fogy be. — Nagyvárad legszebb téli hangulata a moziban található mikor St. Moritz vagy Daves életét vetíti a lencse. Rohannak a skielők, boldogak a ródlizők s kipirultan bámulnak az operátor felé a korcsolya pulloveres bajnokai. Pedig Nagyváradon otthont találhatna a szőlőhegy lankáin a ródli, Hégyközpályi felé a legnagyobb szerűb ski pálya kínálkozik, korcsolyázni nem is kell tulságosan messzire menni. S aránylag elég sokan vannak korcsolyázók: szveteres téli hercegnők viszik karjaikon a fénylő nikkal korcsolyákat a Rhédey-kerti pálya felé, ahol amint az utcára kitett táblák hirdetik jó a jég. A jó jég jó a kedv is és egy kis derűt még hasra esni is érdemes. A mai tekintélyromboló időkben pláne ez az esés nem is eshetik meg máshol csak a korcsolyapályán, egy tizenhétéves bakfi előtt. Aki azt hiszi ugyanis még, hogy körötte forog a világ s nem talál ebben semmi különöset. Senkise aszaljon tehát jeget jövőre: be a korcsolyapályákra! Addig amíg el nem olvad a jég is, mint minden reményünk...

Az Egyesült Nagyváradai László és Hunyady Gözmalmi Részvénytársaság igazgatósága és tisztikara megilletődéssel tudatja, hogy Emília-malmi telepének évtizedeken keresztül volt főgépésze

HORVATH FERENC ur

életének 66-ik évében folyó évi december hó 26-án elhunyt.

Nevezett mindenkor lelkiismeretes és kötelességtudó tisztviselője volt vállalatunknak.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Oradea, 1926. dec. 27.

Kohn elmegy a rabbihoz és elmondja neki az őt ért sérelmet.

— Rabbi ide figyelj! Én meg rakott szekérrel mentem az országúton, a fiatal gróf ur pedig biciklin jött szemben velem. És mert én, akinek szekere roskadásig tele volt, nem kerültem ki őt, nekem esett s felpofozott. Mondd meg, oh rabbi, nyíltan, kinek volt igaza?

— Fiam, erre fölösleges válaszolni.

— Miért?

A rabbinak könnyű szökött a szemébe és jóságos hangon felelte:

— Mert egy kis zsidónak nem elég, ha igaza van, egy kis zsidónak kell, hogy esze is legyen.

Irathozzon be a negedus kotta-és kölcsönkönyvtárba

